

Adviesraad Sociaal Domein
Capelle aan den IJssel

Gemeente Capelle aan den IJssel
College van B&W
t.a.v. D. Keers, accounthouder ASD
per email naar d.keers@capelleaandenijssel.nl

Status: ter goedkeuring in vergadering adviesraad van 18 november

Datum:
19-11-2025

Behandeld door:
Nicolette van de Kreeke- Alfrink

Onderwerp: Ongevraagd advies voortgang Capels Werkprogramma

Geacht college van B&W en geachte gemeenteraad,
De adviesraad heeft de *voortgangsrapportage over het Capels Werkprogramma (CWP), Stand van zaken per 18-3-2025* met veel belangstelling gelezen. De adviesraad houdt zich ook bezig met de evaluatie van beleid op het sociaal domein. We hebben de voortgangsrapportage dan ook in de adviesraad en de verschillende werkgroepen besproken. Daarbij hebben we gekeken naar wat wij in de Capelse samenleving hebben gehoord en gezien van de uitvoering van de 20 speerpunten Sociaal Capelle in het Capels Werkprogramma uit begin 2023. Op grond hiervan bieden wij u dit ongevraagd advies aan met opmerkingen, vragen en suggesties.

Proces

- *Geen reactie op aandachtspunten van adviesraad uit 2022 voor collegewerkprogramma*

In november 2022 hebben wij het college een overzicht aangeboden met aandachtspunten voor het collegewerkprogramma naar aanleiding van het coalitieakkoord 'Voor vandaag en morgen' van Leefbaar Capelle, D66, VVD en PvdA voor de raadsperiode 2022 - 2026.
De adviesraad heeft hierop geen reactie ontvangen.

- *Voortgangsrapportage over Capels werkprogramma aanvankelijk niet ontvangen*

In een gesprek met wethouder R. van Hemert in juni 2025 hebben wij het collegewerkprogramma ter sprake gebracht. Op dat moment kwam aan het licht dat de adviesraad de *Voortgang Capels Werkprogramma (CWP)*, nog niet had ontvangen. We hebben deze alsnog toegestuurd gekregen op 25 juni 2025 via D. Keers, met als toelichting: 'Er komt geen evaluatie van het coalitieakkoord. Het Collegewerkprogramma waarop jullie toentertijd ook input hebben geleverd is in maart geëvalueerd'. De adviesraad had deze voortgangsrapportage graag al direct in maart ontvangen.

- *Voortgang Capels Werkprogramma niet besproken in gemeenteraad*

Het college heeft de voortgang Capels Werkprogramma op 18 maart 2025 vastgesteld en ter informatie aangeboden aan de gemeenteraad via collegebrief week 12 (2025/021). Deze is verder niet besproken in een commissie- of raadsvergadering.

De adviesraad verbaast zich erover dat de rapportage over de speerpunten die het hart vormen van 'Sociaal Capelle', de raad onbesproken is gepasseerd.

- Voortgang Capels Werkprogramma wel besproken in adviesraad

De hoofdtaken van de adviesraad zijn niet alleen het adviseren over de ontwikkeling en uitvoering van beleid, maar ook over de evaluatie van beleid. De *Voortgang Capels Werkprogramma* telt drie hoofdstukken: Stedelijke ontwikkeling (14 speerpunten), Sociaal Capelle (20 punten) en Besturen en organiseren (6 punten). Hiermee krijgt het sociaal domein in de voortgangsrapportage ruimschoots de meeste aandacht.

De adviesraad heeft op 9 september in werkgroepen gesproken over de voortgang van het Capels Werkprogramma. Hierna hebben de werkgroepen hun bijdrage aan dit advies nog gevalideerd. **Op 18 november is dit advies goedgekeurd door de adviesraad.**

Algemeen

- Realisatie Capels Werkprogramma niet goed vast te stellen aan hand van voortgang maart 2025

We vinden verschillende aandachtspunten in het sociaal domein en onderwerpen uit het coalitieakkoord 2022-2026, niet terug in deze evaluatie. Verder missen wij in de voortgangsrapportage ook nog wel eens de concretisering in (meetbare) resultaten van de speerpunten "Sociaal Capelle" uit het Capels Werkprogramma. Hiervan werken wij hieronder twee voorbeelden uit. Meer voorbeelden hiervan zijn te vinden bij de werkgroepen.

- Wij willen dat iedere Capellenaar werkt en/of participeert naar vermogen (speerpunt 17)

Hier wordt als eerste doel genoemd: 'Uitbreiding van het aantal opstapbanen'. De voortgangsrapportage zegt hierover o.a.: 'Het aantal opstapbanen blijft in de praktijk echter aanzienlijk achter bij de verwachting'. De evaluatie van het Capels werkprogramma blijft bij dit punt steken bij deze teleurstellende constatering. Met begrip voor de weerbarstigheid van de praktijk, ziet de adviesraad hier graag een nieuwe doelstelling om te bevorderen dat "iedere Capellenaar werkt en/of participeert naar vermogen" (speerpunt 17).

- Wij zetten in op het voorkomen en terugdringen van problematische schulden onder Capellenaren (speerpunt 18)

Hier wordt als eerste actie genoemd: 'Maximale inzet om mensen uit de schulden te houden en/of mensen in de schulden zo snel mogelijk te helpen'. Hierover wordt o.a. opgemerkt: 'Deels in uitvoering. Door middel van een brede schuldenaanpak gericht op preventie, signalering, hulp bij schulden en nazorg'.

De adviesraad vindt dit niet concreet voor dit cruciale speerpunt. In het coalitieakkoord 2022-2026 zegt het college hierover: 'We maken ons grote zorgen over de toenemende armoede en daarmee gepaard gaande schuldenproblematiek'. Gegeven het grote belang van dit onderdeel van sociaal beleid, mist de adviesraad hier een meetbare doelstelling. Een doelstelling die verder gaat dan 'maximale inzet'.

- Goede monitoring van (meetbare) doelstellingen in het sociaal domein

Wij adviseren om een goede monitoring in te richten van meetbare doelstellingen in het sociaal domein (voor zover deze niet al aanwezig is). Het betreft de doelstellingen bij de Participatiewet, de WMO en Jeugdwet. Dit zijn de wetten waarmee de adviesraad zich bezighoudt.

De adviesraad kijkt positief uit naar de uitwerking van verdiepingsonderwerp 6 van het

koersdocument samenlevingsagenda 'Monitoring, selectie indicatoren en data'
(Koersdocument pag. 43, kolom rechts).

- Aansluiting voortgang Capels Werkprogramma en resultaten partners van gemeente

In de voortgangsrapportage missen wij de uitkomsten van de speerpunten Sociaal Capelle die zijn behaald door partners van de gemeente. Deze zijn te vinden in de jaarverslagen van belangrijke uitvoerings- en partnerorganisaties. We noemen GR IJsselgemeenten, Welzijn Capelle, Sportief Capelle, Centrum voor Jeugd en Gezin en Capelle Krimpen Verbonden. De adviesraad stelt voor om de realisatie van de speerpunten duidelijker te maken met behulp van de resultaten van deze partners.

Opmerkingen van werkgroepen over Voortgang Capels Werkprogramma (CWP)

Participatie:

Speerpunt 1: Wij voorkomen en bestrijden armoede door ondersteuning van huishoudens met een laag inkomen, vooral kwetsbare gezinnen met kinderen.

Speerpunt 19: Wij willen armoede voorkomen en bestrijden.

- Acties 1.1 en 1.3: Hulp aan gezinnen en ondersteuning aan ouders met relatieproblemen om problematische (vecht-)scheidingen te voorkomen. Hier worden als uitvoeringsinstanties het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) en Welzijn Capelle genoemd.
Geldt dat ook voor actie 1.2: Geen kinderen in armoede laten opgroeien en daarom ouders helpen vanuit de wijsheid geleerd op de Kinderconferentie 'Als je mij wilt helpen, moet je mijn moeder helpen'? Welke wijsheid is dit die "werkenderwijs steeds meer invulling krijgt"?
- Bij speerpunt 19 staat: De aanpak financiële bestaanszekerheid als tijdelijke aanvulling op het reguliere armoedebeleid is in Q2 2023 afgerond. Betekent dit dat deze tijdelijke aanvulling op het reguliere armoedebeleid is beëindigd? Op welke gronden is dit besluit genomen?
- Suggestie om het Sport (en Cultuur) fonds voor volwassenen toe te voegen **als een inkomensondersteunende actie?**

Speerpunt 17: Wij willen dat iedere Capellenaar werkt en/of participeert naar vermogen.

- Actie 17.1: Uitbreiding van het aantal opstapbanen.
Hier wordt opgemerkt dat het aantal banen in de praktijk aanzienlijk achterblijft bij de verwachting. Wat is daarvoor de verklaring en nieuwe doelstelling?

Speerpunt 18: Wij zetten in op het voorkomen en terugdringen van problematische schulden onder Capellenaren.

- Actie 18.1: Maximale inzet om mensen uit de schulden te houden en/of mensen in schulden zo snel mogelijk te helpen.
Wat houdt deze maximale inzet in? Graag uitleg en concreetisering.

Een aantal acties wordt zeker herkend:

- Actie 1.1: Snelle en adequate hulp aan gezinnen via het concept één gezin, één aanspreekpunt en één integraal plan.
- Actie speerpunt 5.1 Capelse Stedelijke Ontwikkeling: We pakken armoede door hoge energieprijzen aan.

Jeugd en Jongeren

Speerpunt 8: Wij willen dat de Capelse jeugd veilig, gezond en kansrijk opgroeit.

- Actie 8.1: Er komt een pilot Jongerenregeling Sport en Cultuur met een aanbod van sport en cultuur gericht op jongeren van 18 tot 27 jaar. Hier valt op dat de stand van zaken over de kinderlabs gaat, terwijl het onderwerp jongerenregeling sport en cultuur is. We willen graag informatie over de werkelijke stand van zaken van de jongerenregeling en de bevindingen van de pilot.
- Actie 8.3: Behoud en waar mogelijk uitbreiding van het Capels Kindpakket met bijvoorbeeld extra educatieve speurtochten voor kinderen in het Schollebos en Hitland. Hier doen wij de suggestie om deze speurtochten te laten uitvoeren door scholen.
- Actie 8.4: Voor een proefperiode van twee jaar de doelgroep voor het Jeugdfonds Sport en Cultuur uitbreiden tot inkomens met maximaal 130% van de bijstandsnorm en het geven van een impuls om het gebruik van het fonds te bevorderen. De proefperiode per 2023 was 2 jaar. Heeft deze proef het gewenste resultaat opgeleverd (impuls voor gebruik van het fonds)? Wat worden de vervolgstappen?

Speerpunt 11: Wij willen dat kinderen en jongeren gelijke kansen krijgen en zich gezond ontwikkelen.

- Actie 11.2: We werken met stakeholders aan een plan om extra stageplekken te organiseren en geven zelf het goede voorbeeld. De stand van zaken na 2024 is onduidelijk geformuleerd ("Het verder vormgeven aan het stagebeleid gebeurt in 2025"). Wat wordt precies bedoeld?

Maatschappelijke Ondersteuning en Gezondheid

Algemeen: In deze stand van zaken gaat het vooral over sport en bewegen en eenzaamheid. We missen belangrijke en actuele maatschappelijke onderwerpen. Er komen grote veranderingen in de zorg in het kader van het Integraal Zorg Akkoord (IZA), voor Capelle vertaald naar CKV (Capelle Krimpen Verbonden). Deze veranderingen lijken vooral ouderen te raken, maar geven aanleiding voor een brede maatschappelijke discussie over 'omkijken naar elkaar'. En voor het maken van beleid.

Wij hebben in ons advies van 18 augustus 2023 op 'Concept-Programma Thuis in Capelle aan den IJssel' onder andere de volgende belangrijke aandachtspunten meegegeven:

1. Denk nu alvast na over doelgerichte bewustwordingscampagnes voor verschillende groepen in de samenleving om te bevorderen dat mensen naar elkaar (gaan) omzien.
2. Heb aandacht voor mensen die niet over een eigen netwerk beschikken om op terug te vallen.

Ook ontbreekt de pilot WMO die in samenwerking met Welzijn Capelle is uitgevoerd. Er wordt in voortgangsrapportage over het Capels Werkprogramma, eigenlijk helemaal niets gemeld over de WMO.

In ons advies over de sport- en beweegnota van 20 maart 2024 werd specifiek aandacht gevraagd voor de leeftijdsgroep 30-65 jaar. Een ander advies was het stimuleren van het halen van zwemdiploma's door kinderen. Beide adviezen vinden we niet terug in de stand van zaken.

Speerpunt 5. Wij werken in Capelle aan een samenleving waarin bewoners respect hebben voor elkaar en voor elkaar klaar staan.

- Actie 5.1 Meer Capellenaren gaan een betekenisvolle verbinding met elkaar aan. Daarom organiseren we blijvende ondersteuning van mantelzorgers en zorgen we voor een goede infrastructuur voor onze vrijwilligers, waaronder inzet op maatjes aan elkaar verbinden. Dit

kan ook gaan om mantelzorgmaatjes.

Wij begrijpen dit niet. Hoe verhoudt deze actie zich ten opzichte van het speerpunt?

Speerpunt 14 Wij staan voor het verbeteren van de gezondheid en het welzijn van de Capellenaar door sport en bewegen.

- Actie 14.1: Meer mogelijkheden bieden om in de openbare buitenruimte te bewegen en te sporten. We zien op meerdere plekken in de wijken sporttoestellen staan. Is er bekend hoeveel gebruik daarvan wordt gemaakt?
- Actie 14.3: Blijven investeren in het stimuleren van bewegen en sporten door alle Capellenaren van jong tot oud met bijzondere aandacht voor Capellenaren met een beperking. Dit wordt herkend voor ouderen: bijv. fitheidstesten spierkrachttraining. Is er ook bekend hoe dat voor andere doelgroepen is?

Speerpunt 16. Wij zetten in op vitale ouderen.

- Actie 16.2: Er komt een pilot Sport- en beweeg-regeling 60+ gericht op bevordering van voldoende beweging onder 60-plussers en het voorkomen/bestrijden van eenzaamheid. De pilot is gestart in 2023 en duurt twee jaar. Aangezien de pilot bijna is afgerond, wat zijn de resultaten tot nu toe?

Toegankelijkheid en Mobiliteit *Speerpunt 7 Prioriteit aan verkeersveiligheid h*

N.B. Nog wel opmerkingen toevoegen vanuit deze werkgroep. Deze mag niet ontbreken. Misschien de constatering dat er weinig in de speerpunten en de voortgang van het Capels werkprogramma staat over de toegankelijkheid tot de publieke ruimte voor Capellenaren met fysieke en/of mentale beperkingen.

Graag bieden wij u namens de adviesraad dit advies aan. Wij zijn uiteraard bereid tot verdere toelichting op dit advies en zien uw schriftelijke reactie graag tegemoet.

Met vriendelijke groet,
Namens de Adviesraad Sociaal Domein,

Martin Slooff
Voorzitter

Nicolette van de Kreeke – Alfrink
Secretaris